

[Krag.]

Hjælpekasserne, som han saaledes bemyndiges til at fastsætte. Hvis han har det, kan det jo være, at han kan give os Oplysning om, hvorledes man med nogenlunde Sikkerhed kan faa Klarhed paa, hvilke Andele i Hjælpekasseudgifterne der virkelig skyldes uforskyldt Arbejdsløshed, og hvilke der skyldes andre Aarsager. Den højtærede Minister vil maaske være i Stand til at give Oplysning derom. Men jeg vil dog minde om, at da Rigsdagen i 1928 vedtog Loven om Refusion af Arbejdsløshedsfonden til Kommuner, som i Vinteren 1927—28 havde haft større Hjælpekasseudgifter i Anledning af Arbejdsløshed end i Vinteren 1926—27, saa foretog man netop en Undersøgelse af dette Spørgsmaal, af Muligheden for en Udskillen af de forskellige Transgaarsager, og det viste sig da, at man aldeles ikke turde basere Opgørelsen paa Grundlag af skarpt afgrænsede Transgaarsager, men maatte holde sig til at opgøre paa Grundlag af Udgiftsstigningen i det andet Halvaar af 1927—28 i Forhold til det andet Halvaar af 1926—27. Forholdene laa saaledes den Gang, og nu spørger jeg den højtærede Minister, om der i Hjælpekasseforvaltningen siden da er foregaaet saadanne Ændringer, at man virkelig har faaet en nogenlunde skarp Afgrænsning mellem de forskellige Transgaarsager. Hvis man ikke har det, tror jeg slet ikke, det gaar at stille det op saaledes, som den højtærede Minister har gjort.

Men hertil kommer, hvad der er meget værre, at de Kommuner, som ved at sætte Arbejder i Gang forud for 1. Februar, tidligt paa Efteraaret f. Eks., da Arbejdsløsheden begyndte at vokse betænkeligt, og derved bragte de rene Understøttelsesbeløb ned, straffes. Er det da ikke en fortjenstfuld Handling, de har udført ved, saa snart Arbejdsløsheden paa Grund af Aarstiden tog Fart, at sætte Arbejder i Gang? Jo, det er jo erkendt af alle, det er ogsaa erkendt mange Gange fra denne Talerstol af den højtærede Statsminister, og det er ikke mindst erkendt af Arbejderne, hvis Krav jo stadig gaar ud paa Arbejde og ikke Understøttelse. Men hvis i en Provinsby Arbejders Igangsaettelse til Beskæftigelse af arbejdsløse har bragt Understøttelsen gennem Hjælpekassen pr. Indbygger i Kommunen ned under 5 Kr. eller i en Landkommune ned under 1½ Kr. — netop som Følge af, at de har givet Arbejde i Stedet for Understøttelse — ja, saa er en saadan Kommune unddraget den højtærede Ministers Bevaagenhed. En saadan Kommune kan ikke faa de

to Tredieledede af Hjælpekasseunderstøttelsen til de arbejdsløse i de sidste 3 Maaneder refunderet; den kan ikke faa det, for den har ikke brugt nok, og den kan heller ikke faa Hjælp til de udførte Arbejder i Vinteren 1930—31, en Hjælp af indtil 20 pCt. af Arbejdsløsheden. Hvorfor? Fordi den straks i første Del af Vinterhalvaaret har sat disse Arbejder i Gang; fordi den har indrettet sig efter det socialt sunde og gode Princip: Arbejde i Stedet for Understøttelse. Den Kommune, som netop har vist den dybeste sociale Forstaaelse, som uden Hensyn til, at Arbejders Igangsaettelse i Øjeblikket altid er dyrere for Kommunen end Understøttelse, har sat saadanne Arbejder i Gang for at hindre Understøttelsens demoraliserende Virkning, sættes i anden Klasse efter den højtærede Ministers Forslag, thi den opfylder ikke Betingelserne, den har ikke, hvis det er en Provinskommune, mindst 5 Kr.s, hvis det er en Landkommune, mindst 1½ Kr.s Hjælpekasseudgift pr. Indbygger, og den har ikke sat Arbejderne i Gang efter 1. Februar, for den har gjort det langt tidligere, netop for at give Arbejde der, hvor der ellers maatte ydes Understøttelse. Jeg spørger: Hvorledes kan dog en Regering foreslaa sligt? Det er mig i Sandhed.... (*Statsministeren* [Stauning]: Ubegribeligt). Ja, det er ubegribeligt, Hr. Statsminister, og det er uovervejnet. De Kommuner, som har holdt sig til Understøttelsen hele Aaret, og som derved har bragt Beløbet pr. Individ op over det Minimum, som er fastsat i § 2, og som først i de sidste 3 Maaneder har sat Arbejder i Gang, saadanne Kommuner kan faa noget. Men de andre Kommuner, som har vist større social Forstaaelse og derigennem faaet Understøttelsesbeløbene reduceret, beskæftiget Arbejderne, som gik arbejdsløse, forud for 1. Februar, disse Kommuner er udelukket. Jeg gentager: Det er ubegribeligt, at man kan fremsætte Forslag, som fører saadanne Følger med sig. Hvorledes tror den højtærede Statsminister, at man, hvis dette vedtages, vil ræsonnere ude i Kommunerne? Ja, det vilde jo være saare menneskeligt, om man ræsonnerer paa følgende Maade: Da det er billigere i Øjeblikket at give Understøttelse end Arbejde, lad os saa vente længst muligt med Arbejders Igangsaettelse; derved faar vi en Chance for, ligesom i Foraaret 1931, at faa baade ekstraordinært Tilskud til Understøttelse i Maanederne fra Februar til Udgangen af April og til de Arbejders Udførelse, som vi paa-begynder tilstrækkelig sent.

Jeg vil sige til den højtærede Statsminister, at jeg finder en saadan Lovgiv-